

23.7.6

(כיש אומרים) 56b → (משנה ה') 55b

1. וְנָקַב שֵׁם ה' מוֹת יוֹמֵת גְּרוֹם יְרַגְמוּ בוּ כֹּל הַעֲדָה כְּגֵר פְּאֻזְרָח בְּנִקְבוּ שֵׁם יוֹמֵת: וּיקרא כד, טז

2. מִה אֶקַּב לֹא קִבַּה אֶל וּמִה אֶזְעַם לֹא זָעַם ה': בַּמְדַּבֵּר כג, ח

3. אֱלֹהִים לֹא תִקְלַל וְנִשְׂיָא בְעַמְדָּךְ לֹא תֵאָר: שְׁמוֹת כב, כז

4. וַיִּקַּח מֹשֶׁה הַלֶּהָן אֶרֶון אֶחָד וַיִּקְבַּב חָר בְּדַלְתּוֹ וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ מִמִּין בְּבוֹא אִישׁ בֵּית ה' וְנִתְּנוּ שְׁמֵה הַלֶּהָנִים שְׁמֵרֵי הַסֵּף אֶת כָּל הַכֹּסֵף הַמּוֹבָא בֵּית ה': מ"ב יב, י

5. וְנִתְּצָתָם אֶת מִזְבְּחָתָם ... וְאִבְדָּתָם אֶת שְׁמֵם מִן הַמִּקּוֹם הַהוּא: לֹא תַעֲשֶׂוּן כֹּן לֵה' אֱלֹהֵיכֶם: דְּבָרִים יב, ג-ד

6. וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶהָרֹן אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִקְבּוּ בְשֵׁמוֹת: בַּמְדַּבֵּר א, יז

7. אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ תִירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד וּבְשֵׁמוֹ תִשָּׁבַע: דְּבָרִים ו, יג

8. וַיִּקְבַּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם וַיִּקְלַל וַיִּבְיֵאוּ אֹתוֹ אֶל מֹשֶׁה וְשֵׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית בַּת דְּבָרִי לְמִטָּה דן: וּיקרא כד, יא

9. הוֹצֵא אֶת הַמִּקְלָל אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסַמְכוּ כָּל הַשְּׂמַעִים אֶת יָדֵיהֶם עַל רֵאשׁוֹ וְרַגְמּוּ אֹתוֹ כֹּל הַעֲדָה: וּיקרא כד, יד

10. וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּדְבָר לְאָמֵר אִישׁ אִישׁ כִּי יִקְלַל אֱלֹהֵיו וְנִשְׂא חֲטָאוֹ: וּיקרא כד, טו-יז

11. לֹא יִמְצָא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ וּבֵתוֹ בְּאֵשׁ קֶסֶם קְסָמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף: וְחָבֵר חֵבֵר וְשָׂאֵל אוֹב וַיְדַעְנִי וְדָרַשׁ אֶל הַמּוֹתִים: כִּי תוֹעֵבֵת ה' כָּל עֲשֵׂה אֵלֶּה וּבִגְלָל הַתּוֹעֵבֵת הָאֵלֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפְּנֵיךָ: דְּבָרִים יח-יג

12. וַיִּצְוּ ה' אֱלֹהִים עַל הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ הָגֵן אָכַל תֹּאכְל: בְּרֵאשִׁית ב, טז

13. כִּי יִדְעִיתִי לַמַּעַן אֲשֶׁר יִצְנֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ דֶרֶךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לַמַּעַן הִבִּיא ה' עַל אֲבָרְהָם אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלָיו: בְּרֵאשִׁית יח, יט

14. אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עַבְדִּים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אַחֲרָיִם עַל פְּנֵי: שְׁמוֹת כב, ב

15. שִׁפְךָ דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפַךְ כִּי בְצַלְמֵם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם: בְּרֵאשִׁית ט, ו

16. לֵאמֹר הֵן יִשְׁלַח אִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ וְהִלְכָה מֵאִתּוֹ וְהִיתָה לְאִישׁ אַחֵר הַיִּשׁוּב אֲלֵיהָ עוֹד הֲלוֹא חֲנוּף תִּחַנֵּף הָאָרֶץ הַהִיא וְאֵת זְנִית רַעִים רַבִּים וְשׁוּב אֵלַי נָאִם ה': יְדִמְיוֹהוּ ג, א

17. אִם לֹא יִמְצָא הַגָּב וְנִקְרַב בְּעַל הַבַּיִת אֶל הָאֱלֹהִים אִם לֹא שְׁלַח יָדוֹ בַּמְלֶאכֶת רַעֲהוּ: שְׁמוֹת כב, ז

18. סָרוּ מִהָר מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתָם עֲשׂוּ לָהֶם עִגָּל מִסַּכָּה וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ וַיִּזְבְּחוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֲלוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: שְׁמוֹת לב, ח

19. עֲשׂוּק אַפְרַיִם רְצוּץ מִשְׁפָּט כִּי הוֹאִיל הִלַּךְ אַחֲרַי צוֹ: הוֹשֵׁעַ ה, יא

20. וַיִּצְעַק אֵל ה' וַיִּרְוֶהוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם שֵׁם שֵׁם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשֵׁם נֶסְהוּ: שְׁמוֹת טו, כה

21. שְׁמוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֶיךָ: דְּבָרִים ה, יא

- I procedure for accepting testimony in case of מגדף and parameters of his liability
 - a Only liable if he says the explicit Name
 - b every day of the procedure, the witnesses use a nickname "יוסי" to describe what they heard
 - i But: at גמ"ד, they excuse anyone who doesn't need to be present, the "senior" עד tells what he heard explicitly, the עדים stand and tear קריעה and the rest of the עדים simply confirm that that is what they heard.
- II Details of חיוב: only if he curses God with a Name
 - a Source: v. 1 as per meaning in v. 2, the warning being in v. 3
 - b Challenge: perhaps it means "piercing" as per v. 4, the warning being from v. 5
 - i Answer: needs to be בשם (as per v.1)
 - 1 Challenge: perhaps it means that he "pierced" ה' שם twice
 - (a) Answer: that is simply double-piercing
 - 2 Challenge: perhaps it is a case where he wrote ה' שם on a dagger and pierced ה' שם
 - (a) Answer: in that case, the dagger pierces, not the שם
 - c Challenge: perhaps it means to explicate ה' שם (without a curse) as per v. 6, warning from v. 7
 - i Answer1: must be בשם שם
 - ii Answer2: even if so, it is an אזהרת עשה, for which there is no actionable liability
 - iii Answer3: v. 8 describes the criminal as doing an action involving קללה
 - 1 Challenge: perhaps he has to do both ה' שם and נקיבה בשם ה'
 - 2 Answer: v. 9 identifies him merely as המקלל, not המקלל בשם ה'
- III Prohibitions and parameters of נח בני נח in re השם את השם
 - a Source: איש איש (v. 10) extends to נח בני נח
 - b And: all capital crimes of בני נח are executed בסייף
 - i Challenge: source from v. 12
 - ii Answer: ר יצחק נפחא – extends to כינויים
 - 1 As per: v. 1 applies to ה' שם, v. 10 extends to כינויים
 - 2 Dissent (חכמים): only killed for שם המפורש; other כינויים are a violation without consequences (אזהרה)
 - iii Note: this is at odds with מיאש ר', who holds that בני נח find liability for a נח with כינויים
 - 1 As per: נח ואזרח (v. 1) – only נח ואזרח are פטור if they use כינויים, not נח בני נח
 - 2 (סייף) בני נח (גר ואזרח) סקילה to distinguish between נח ואזרח and נח בני נח
 - (a) Justification: we may have thought that their inclusion ties them to סקילה – קמ"ל
 - 3 according to ד' יצחק נפחא, נח ואזרח need שם בשם, not נח בני נח
 - (a) And: איש איש is just common rhetoric (דברה תורה כלשון בני אדם)

IV שבע מצוות בני נח

- a אבר מן החי, גזל, שפיכות דמים, גילוי עריות, ע"ז, ברכת השם, דינין
- דם מן החי – ר' חנניא בן גמליאל
 - סירוס – ר' חידקא (neutering)
 - ר"ש – sorcery
 - ר' יוסי: all divinations etc. mentioned in vv. 10 and there is no punishment without אזהרה
 - ר"א – they are also forbidden to engage in כלאים – but only cross-breeding animals and grafting trees
- b Sources (ר' יוחנן): v. 11
- ויצו: is דינין, as per v. 12
 - ה': is ברכת ה' as per v. 1
 - אלהים: is ע"ז as per v. 13
 - על האדם: is שפיכות דמים as per v. 14
 - גילוי עריות: is לאמר as per v. 15
 - מכל עץ הגן: is גזל
 - אבר מן החי: is אכול תאכל
 - Alternative (ר' יצחק):
 - ויצו: is ע"ז as per v. 17 or v. 18
 - Split the difference:
 - v. 17 will lead to liability even if he makes it but doesn't worship
 - v. 18 – only if he worships
 - Challenge: if a non-Jew makes, but doesn't worship, all agree that he isn't culpable
 - As per: ruling that בני"ג are only banned from those things that ישראל are killed for
 - Implication: making ע"ז w/o worship
 - Correction: refers to other forms of worship (non-השתחוואה etc.) that aren't דרכם
 - אלהים: is דינים as per v. 16

c Challenge: מרה wereנ't commanded re: בני נח, as per ברייתא: there were 10 מצוות that בני"ג were commanded at מרה

i Including: the 7 which were given to בני נח and three additional מצוות (as per v. 19): דינים & (v20) שבת & כיבוד אב ואם:

 - Answer1 (ר' נח): refers to stricter requirements of עדים והתראה
 - Challenge: if so, why does it say that they "added דינים"?
 - Answer2 (ר' בא): refers to דיני קנסות
 - Challenge: still, the phrase עליהן דינין implies all of דינים
 - Answer3 (ר' אחא בר יעקב): to set up בתי דין in every district and city
 - Challenge: they were commanded to do that as well, as per ברייתא
 - Answer4 (ר' בא): that ברייתא (מרה) follows תנא דבי מנשה:
 - ד"ך for ס"ך) ברכת השם and דינים for סירוס וכלאים substitutes תנא דבי מנשה

d Alternate narrative:

 - ע"ז אדם הראשון: דבי יהודה (v. 11) was only commanded regarding ע"ז
 - ד' יהודה בן בתירה: he was also commanded regarding ברכת השם
 - Some say: also on דינים
 - Note: ברייתא that reads God's command to אדם "אלהים" as meaning:
 - I am God: do not worship others
 - I am God: do not curse Me
 - I am God: only fear me (implying דינים) – follows יש אומרים above